

Олуйко В.М.,

*Голова наглядової ради
Хмельницького інституту
регіонального управління та права,
народний депутат України,
кандидат наук з державного управління,
доцент*

МАЙБУТНЄ, ЯКЕ ФОРМУЄТЬСЯ СЬОГОДНІ

Майбутнє проростає з зерен минулого через сучасне. Як дерево, що проростає з зернятка і паростка, акумулюючи властивості і якості попередників, людина завдяки набутому пращурами досвіду здійснює нові кроки суспільного поступу, розвивається далі у майбутнє, передаючи свій генетичний код та досвід своїм наступникам.

Якою б суперечливою і складною не виявлялася еволюція людства, вона була і залишається процесом розвитку наукових, культурологічних, освітніх знань, які людство отримує завдяки освітньому інструментарію. Алегорично висловлюючись, еволюція людини є історією розвитку освіти, як перманентного, безперервного процесу, що знаходить свій вияв у нерозривному ланцюзі учнівського наступництва. І тоді, коли цей ланцюг виявлявся розірваним і людина забувала досвід, знання, духовну практику минулих поколінь, свідомо бажала відсахнутися від знань попередників, саме такі моменти історії ставали катастрофічними зламами, і освітній, духовний вакуум заповнювався мрякою деградації, а сон розуму породжував чудовиська (фашизм, громадянські війни, тоталітарні режими тощо).

Долаючи чимало життєвих складнощів, соціальних і політичних потрясінь, злетів розуму і тимчасових відступів від здобутого, людство, подекуди ціною важких жертв, втрати найкращих своїх представників, йде до формування нового типу людини – обізнаної, професійної, з широкими поглядами, сміливої у думках, відповідальної за рішення та вчинки, толерантної, з відкритим серцем і розумом готової сприймати усе нове та прогресивне. Підготовку такої людини здійснює система освіти, яка виховує і формує людську особистість, здатну до творчого пошуку, невтомного засвоєння нових знань, їх примноження і прийняття нешаблонних рішень. Така система освіти у підготовці професійних кадрів нової генерації має стати провідним фактором соціального та суспільного прогресу. У професійного спеціаліста нового покоління будь-якого профілю домінуючою рисою, основною характеристикою має стати нездоланне прагнення до творчості. “Людство, - як відзначив В.Вернадський, - стає могутньою геологічною силою і сила ця пов’язана не з його фізичною вагою, а з розумом і направленою цим розумом працею”. Розум людини відкриває безмежні можливості у пізнанні та творенні. Духовність визначає здатність оцінювати характер продукту, що створений, міру його корисності та необхідності, сприяє утвердженню ідеалів добра, правди та справедливості.

Шлях до майбутнього полягає у тому, що могутні духовні сили людини, її знання, культура, досвід мають бути спрямовані на удосконалення самої людини, її самопізнання, визначення ролі у всесвіті. Цьому і повинна служити система сучасної освіти. Відповідно людському поступу

у майбутнє має бути здійснена підготовка таких спеціалістів, які спроможні реалізувати визначену мету, забезпечити прогрес людства, створити суспільство нового мислення.

Саме такі фундаментальні орієнтири стали наріжним каменем у побудові навчального закладу нового покоління – Хмельницького інституту регіонального управління та права. Саме такі ідеали визначають стратегію поступового реформування нашого Інституту.

За 10 років існування на Хмельниччині Інститут управління і права став впливовим осередком правничої та управлінської думки, сконцентрував у своїх лавах прогресивну студентську молодь, яка не відокремлює своєї власної долі від долі своєї держави, свого регіону, власної землі. Мов птахи, розлітаються випускники нашого інституту – юристи та управлінці по всіх куточках Поділля та інших регіонах України і зарубіжжя, підтримуючи високе реноме своєї alma mater здобутими знаннями, професіоналізмом, фаховим та відповідальним відношенням до справи, високою виробничою та особистою культурою. Найкращі сили Хмельниччини, люди небайдужі і щирі, патріотичні і державницькі були причетні до створення нашого навчального закладу – і керівництво Хмельницької облдержадміністрації та обласної Ради, муніципальні органи самоврядування та виконавчої влади м. Хмельницького, постійно відчувалась підтримка приватної ініціативи простих, пересічних подолян з тим, щоби такі ствердити на нашій землі новий навчальний заклад, потреба у якому стала нагальною у контексті тектонічних змін суспільного буття. Інститут постійно відчуває підтримку та піклування регіональних та місцевих органів влади, промисловців та фінансистів, які ратують за долю своєї Батьківщини. Проходячи практику у органах державної влади, правоохоронних структурах, державних установах, підприємствах, організаціях майбутні юристи, управлінці повсякчас відчують чуйне, доброзичливе, толерантне ставлення до себе, як до майбутніх колег, молодого покоління, яке своєю завзятістю, ініціативністю, ентузіазмом завжди готове підтримати мудрість та досвід старшого покоління. І Інститут віддячує Хмельниччині та Україні, виправдовуючи високий кредит довіри - за 1997-2002 роки випущено 653 дипломованих спеціалісти. В даний час 49 із них працюють в органах прокуратури, 29 - в судах, 4 - в органах СБУ, 16 - в підрозділах МВС України, 59 - в органах державної влади та місцевого самоврядування, 134 - в юридичних службах, 21 - є викладачами, 72 працює в установах, організаціях, суб'єктах господарювання різних форм власності.

Безперечно, що наразі в Україні багато ВНЗ готує і юристів, і управлінців, і економістів. Серед них є і класичні, уславлені вищі школи і модернові, сучасні заклади. Проте наш ХІУП є унікальним закладом серед вищих шкіл України. Унікальність полягає не тільки в тім, що в економічному підґрунті Інституту закладено комунальну форму власності (що є досить неординарним для системи вищої освіти в Україні), і не тільки в тім, що Інститут спромігся синтезувати найкращі традиції класичних вищих шкіл із найсучаснішими світовими тенденціями розвитку вищої освіти, але й тому, і ми це вважаємо нашим методологічним досягненням, що навчально-методологічний комплекс Інституту нерозривно пов'язаний із діяльністю регіональних органів влади та правоохоронних органів Хмельниччини. Керівництво місцевих та регіональних владних, самоврядних, правоохоронних структур постійно виступають з лекціями перед студентами, багато з них є почесними викладачами Інституту, приймають студентів на практику у свої установи, організаційно, методично, методологічно надають підтримку Інститутові. І таким чином досягається нерозривність зв'язку між навчальним процесом, теорією та майбутньою практичною діяльністю на конкретно визначеній ділянці роботи.

Інститут жваво та гнучко реагує на усі запити і кадрові потреби Поділля, готуючи як новий кадровий потенціал Хмельниччини, так і підвищуючи кваліфікацію працюючих співробітників. В структурі інституту 11 кафедр, серед яких чотири правові та чотири – з

управління. Професорсько-викладацький склад становить 95 викладачів, в тому числі 12 докторів наук, професорів, 28 кандидатів наук, доцентів. 7 викладачів у 2001-2002 році захистили кандидатські дисертації. В Інституті ведеться процес вдосконалення навчально-методичної роботи, оновлені всі навчальні програми та підготовлені до кожного предмету методичні розробки (всього 94). Упродовж 2001-2002 року випущено 20 монографій, підручників, посібників тощо. Зроблено значні кроки у застосуванні нових сучасних навчальних технологій.

Подібний досвід, методологічний доробок є справді унікальним і неповторним. Адже жодний ВНЗ України, найславетніший і найвідоміший, об'єктивно не в змозі враховувати специфіку та запити конкретного регіону з його особливостями, проблемами, сподіваннями. Навчання ж студентства нашого Інституту максимально наближене до майбутньої професійної діяльності. Майбутній правознавець, економіст, управлінець має змогу наочно продемонструвати свої здібності, хист та наснагу потенційному роботодавцеві, ознайомитись із специфікою роботи не тільки як фахового напрямку, але й з особливостями конкретної установи, організації, підприємства, з його колективом, керівництвом, співробітниками, організацією праці, розпорядком, традиціями, що є досить важливим і не вивчається у жодному ВНЗ на студентській лаві, і лише наш Інститут може надати таку можливість зреалізувати себе.

У цьому аспекті Хмельницький інститут виправдав ті сподівання та завдання, які на нього поклала Хмельниччина. Проте навчальна, виховна, науково-просвітницька діяльність Інституту не є жорстко детермінованою даністю. У генезі свого формування та становлення ХІРУП переживав різні етапи свого розвитку – від коливань та розбіжностей етапу зародження, через жорсткий централізм періоду становлення, до курсу на відповідальний демократизм, який обрав для себе Інститут стратегічним орієнтиром організації діяльності останнього часу. Висування нових, молодих кадрів, які були виплекані самим Інститутом, підтримка прогресивних ініціатив, налагодження широких зовнішніх зв'язків, персоніфікація відповідальності за справу, адекватне стимулювання – ось основні принципи нового курсу Інституту, який передбачає руйнацію глухої невиправданої стіни між викладачем та студентом. Проте творча, жива, сімейна атмосфера Інституту останніх часів абсолютно позбавлена безвідповідальності, халатності, анархізму та безладдя. Персональна відповідальність за призначену ділянку роботи, реалізацію визначеного проекту, бездоганне виконання поставленого доручення завжди передбачає не тільки паритетне стимулювання, але й невідворотність, справедливість покути, що і визначає демократизм нашої командної роботи, стилю нашої організації діяльності, іміджу нашого закладу. Формування майбутніх професіоналів нового покоління великою мірою залежить від того прикладу, який вони спостерігають на перших кроках свого професійного становлення – зі студентських років. Тому команда фахівців-освітян, менеджерів освіти, професорсько-викладацького складу Хмельницького інституту регіонального управління та права власною роботою, особистими здобутками, наполегливістю, завзятістю, працелюбством намагається надати наочний приклад професіоналізму, відповідальності, творчого, ініціативного ставлення до справи свого життя для нової генерації, за якою буде майбутнє, яке закладається сьогодні.